

— Τί ἀλαζονία! καὶ δὲν ἐνίκησαν ἀ-
κόμη... Φαντασθῆτε πόσον θὰ ἦναι ὑπε-
ρήφανοι ὅταν δεσπόσουν τῆς Νεαπόλεως...
«ὦ! ἂν οἱ συμπατριῶταί μας!... ἀλλ' ἔλ-
θετε, ἱππότες... διότι πρέπει νὰ ἦσθε κο-
πιασμένοι... Ἐγὼ οὐδέποτε ἐροῦνθην ὅ-
σον σήμερον, ὅτι θὰ ἔλυναι ὑπὸ τὰ ὄπλα.
Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἐπράξαμεν
ἀρκετὰ διὰ σήμερον.

Οὕτω δὲ συνομιλοῦντες, ἔφθασαν εἰς τινὰ
οἰκίσκον, κείμενον εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ
δάσους, καὶ ἐκεῖ ὁ Γίνος ἐφιλοξένησε τὸ
δεύτερον τὸν Ρογήρον.

Ἡ ἀνάπαυσις καὶ αἱ περιποιήσεις εἶχον
ἐπουλώσει ὅπως δῆποτε τὰ τραύματα τοῦ
Ρογήρου, ὅτε οὗτος, ἡμέραν τινα, ἀπόν-
τος τοῦ Γίνου, ἤρξατο νὰ περιτρέχῃ μό-
νος τὸ δάσος. Ἐχὼν δὲ τὰς χεῖρας ἐσταυ-
ρωμένας ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ κεκλιμένην
τὴν κεφαλὴν, ἐβόδιζεν, ὅτε μὲν βραδέως,
ὅτε δὲ ταχέως, ἀνευ σκοποῦ. Ἡ ἀνάμνη-
σις τοῦ παρελθόντος ἐπλήρου τὴν ψυ-
χὴν του, τὸ πρῶτον μὲν μελαγχολίας, εἶτα
δὲ ἀλγεινοῦ ἐρεθισμοῦ, καὶ ἐπὶ τέλους
λύσσης. Τότε ἔτρεχεν, ἐβόδιζε τὰς χεῖρας
εἰς τὴν κόμην του, εἶχε καταβεβλημένον
τὸ πρόσωπον καὶ περιέστρεφε τῆδε κα-
εἶσε ἀγρίως τοὺς ὀφθαλμούς, ὠρύετο δὲ
καὶ ἐβλασφήμει ὡς ἄνθρωπος βρσχανιζόμε-
νος ὑπὸ τοῦ δαίμονος.

Ἐπὶ τέλους, ἐστηρίχθη καθιδρῶς ἐπὶ
τοῦ στελέχους δένδρου τινός, καὶ ἀσθμαί-
νων ἐκ τῆς ἀγωνίας, ἦν εἶχεν ὑποστῆ,
ἔλεγε γεγονυῖα τῇ φωνῇ:

— Τίς ἀρνείται τὴν εἰμαρμένην; Ἀς
ἔλθῃ ἐδῶ ὅστις τὴν ἀρνείται νὰ ἰδῇ τὴν
θηριώδη ἀπόφασιν, ἡ ὁποία μὲ κατεδίκα-
σεν εἰς τὴν ἀτιμίαν, καὶ ἂν ἡ καρδιά του
ἀντέχει, ὥς ἰσχυρισθῇ ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰ-
μαρμένη. «Ὅ,τι καὶ ἂν πράξω εἶναι ἔγ-
κλημα... Ἐγκλημα ἂν μείνω ἀδρανής...
Ἐγκλημα καὶ ἂν ἐνεργήσω... Τὸ αἷμα τοῦ
πατρός μου κραυγάζει ἀπὸ τοῦ τάφου...
Ἄν κλείσω τὴν καρδίαν καὶ τὰ ὦτα... θὰ
ἵσταται ἐκεῖνος μαρτυρῶν κατ' ἐμοῦ, παρὰ
τὸν θρόνον τοῦ Ὑψίστου... Ἀς τὸν ἐκδι-
κῶ... ἀλλὰ πῶς; ... Προσκάλεσον τὸν
βασιλέα Μακμφρέδην εἰς μονομαχίαν...
Ἄφρον!... καὶ αὐτοὶ ἐκεῖνοι ἔτι οἱ αἰσθα-
νόμενοι ἐνδομύχως τὸ δίκαιόν σου, θὰ σὲ
ἀποκαλέσωσι παράφρονα... θὰ φονεῦθῃς
ἀνωφελῶς... θὰ καταλίπῃς εἰς τοὺς ἀπο-
γόνους σου τὴν ἐκδίκησιν καὶ νέου ἐγκλή-
ματος... Προσκάλεσον τὸν ξένον... Ἡ
ψυχὴ τοῦ πατρός σου θὰ ἐκδικηθῇ... ἡ
πατρίς σου θὰ καταπιεσθῇ... Δολοφό-
νησον αὐτόν... Ἄ! τοῦτο θὰ ἦτο τὸ καλ-
λίτερον... ἀλλ' ἀγνοεῖται διὰ τὸ οἱ ἄν-
θρωποι ἀπεκάλεσαν τὴν δολοφονίαν ἄτι-
μον... Φεῦ!... βλέπω τὴν καταφρό-
νησιν τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ μορφήν τερα-
τώδη παρασκευαζομένην νὰ κατασπαράξῃ
τὴν φήμην μου. Ὁ νοῦς μου βλέπει παρα-
τεταγμένα ἐνώπιον αὐτοῦ τὰ ἐγκλήματα
τοῦ παρόντος, τὰ λάθη τοῦ μέλλοντος·
ἀλλ' ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους τούτου τὰ ἰδι-
κά μου διακρίνονται δι' ἰδίον χρώματος.
Τὸ ὄνομά μου, ὥστε ἦτο μεταλλινὴ πλάξ
ἀνηρτημένη ἐπὶ τῆς μνήμης τῶν ἐπερχο-

μένων γενεῶν, καθίσταται στιλπνότερον
καὶ ἐφελκύνει ἔτι μᾶλλον τὴν προσοχὴν
τῶν αἰώνων, ὅσον περισσότερον προσπαθῶ
νὰ τὸ ἐξαφανίσω.

«Ὑπάρχει ὑπερτάτον τι ἄλγος... ἀλλὰ
τὸ ὕστατον... ὁ θάνατος... Ἄν ἡ ζωὴ ἦ-
ναι δῶρον, παραιτοῦμαι αὐτήν... Καὶ θὰ
εἶχον πράξῃ τοῦτο, ἂν ὁ νοῦς μου ἠδύνατο
ἀ γνωρίσῃ τὴν ζωὴν, καὶ ἂν εἶχεν ἐρω-
τηθῇ... Ἄν ἦναι τιμωρία... διὰ τὴν με-
μωροῦσι.

«Διὰ τὴν θὰ τιμωρηθῶ διπλάσιως, διότι
δὲν δύναμαι νὰ ὑποφέρω τὴν τιμωρίαν;...
Αὕτη δὲν εἶναι δικαιοσύνη... Δικαιοσύνη!
Καὶ τολμᾷς νὰ προφέρῃς τὸ ὄνομα τοῦτο
ἐνώπιον τοῦ ἰσχυροῦ;...

«Ἄν ὁ οὐρανὸς ἐδώρησεν εἰς τοῦτον φι-
λάνθρωπα σπλάγγχνα, θὰ σὲ καθυποβάλῃ
τοῦλάχιστον ὑπὸ ἱατρικὴν ἐξέτασιν, ἵνα
ἰδῇ ἂν ἔχῃς σῶψις τὰς φρένας...
«Τὴν ζωὴν μου ὑπερήρπισα κατὰ τῆς
πείνης, κατὰ τῆς δίψης, κατὰ τοῦ ψύχους,
κατὰ πάσης στερήσεως, κατὰ παντός ὅ,τι
σῶμα ἀνθρώπινον δύναται νὰ ὑποφέρῃ...
ἀλλὰ κατὰ τῆς αἰσχύνης, ὄχι... Ἡγνούουν
... ἡ δὲν ἠδυνήθην... Ἄν ἡ ἐγκατάλειψις
αὐτῆς ἦτο ἐγκλημα, ἡ διατήρησις ἦτο αἰ-
σχός... Ὑπερβείς μεταξὺ τοῦ αἰσχύος καὶ
τοῦ ἐγκλήματος, ἐξέλεξα τὸ τελευταῖον...
ἂν ὤφριον νὰ ἐκλέξω τὸ πρῶτον, διὰ τὴν
δὲν μοὶ ὑπεδείχθη τοῦτο;

«Διὰ τὴν μᾶς ἐνεπνεύσθη τόσον μέγας ὁ
φόβος τοῦ αἰσχύος.

«Διὰ τὴν ἐδόθη εἰς τοὺς ὁμοίους μου ἡ
μανία τῆς καταδιώξεως τοῦ ἐξουθενηθέν-
τος;

«Διὰ τὴν θὰ ἦτο ἀμαρτία;

«Σῶμά τι, οἷον δῆποτε καὶ ἂν ἔχῃ σχῆ-
μα, εἴτε τετραγώνον, εἴτε στρογγύλον,
δὲν χρησιμεύει ἐπίσης εἰς τὰς λειτουργίας
τῆς φύσεως; Ἐκ τῶν ὄντων οὐδὲν ἀπόλ-
λυται. Ἡ ὕλη ἐπανέρχεται εἰς τὴν ὕλην...
Τὸ δὲ πνεῦμα;... Δὲν ἀρκεῖ ὁ ἄγων, ὃν κα-
ταβάλλῃ τις ὅπως ὑπερασπίσῃ τὴν ἐν τῷ
αἵματι ἡμῶν ἐνσταλαχθεῖσαν λύσσαν τῆς
ζωῆς; Δὲν ἀρκεῖ ἡ βάσανος τῆς ἀφάτου
ἀγωνίας, τὴν ὁποίαν ὑφίσταται τις δια-
ταράσσων τὴν τάξιν τῆς παρούσης ὑπάρ-
ξεώς μας; Ἄν ἐπιτρέπεται νὰ φονεύσωμεν
ἕτερον ἄνθρωπον προξενούντα ἡμῖν λύπας,
διὰ τὴν δὲν δυνάμεθα νὰ φονεύσωμεν ἡμᾶς
αὐτοὺς, ὅπως ἀποφύγωμεν τὰς λύπας
ταύτας;

«Τί ἔχει ἡ ζωὴ αὕτη, ὅπως ἦναι ἀ-
ξία διατηρήσεως; Ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ,
ἐν τῶν δύο πρέπει νὰ ἦναι τις: κακοῦρο-
γος ἢ θύμα. Κακοῦργος δὲν δύναμαι νὰ ἦ-
μαι, ἡ ψυχὴ μου εἶναι πολλὴ μικρά· ὅπως
περιφρόνησιν τὴν φήμην καὶ τοὺς ἀπονέ-
μοντας αὐτήν.—Θύμα ἐπίσης, διότι εἶναι
πολὺ μεγάλῃ, ὅπως ὑποφέρῃ ὅ,τι ὑποφέ-
ρει ὁ νωθρός. Ἀχρὶ τῆς στιγμῆς ταύτης,
ἕκαστον λεπτὸν ὑπῆρξε δι' ἐμὲ στεναγ-
μός· ἐκάστη ἡμέρα, ἄλγος... ἀπὸ τοῦδε
ἕκαστον ἔτος θὰ ἦναι ἐγκλημα».

Καὶ στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ δένδρου, διὰ
τοῦ πνεύματος, ὅπερ εἶχεν ἐτοιμότατον,
θὰ ἐσκέπτετο πάνθ' ὅσα ὑπὲρ τῆς αὐτο-
χειρίας ἔγραψαν βραδύτερον ὁ ἀββᾶς τοῦ

Ἁγίου Κιράνου, ὁ Ρόβκ. ὁ Ρουσσώ, ὁ
Γκαίτης, ὁ Οὐγὸς Φώσκολος καὶ ἄλλοι
ἀναρίθμητοι, ἴσως ἴσως δὲ θὰ κατέληγε
καὶ αὐτὸς εἰς τὴν αὐτοκτονίαν, — ἐπι-
χείρημα, ὅπερ οὐδεμίαν ἐναντιολογίαν
ἐπιτρέπει — ἂν μὴ ἡχηρά τις φωνὴ δὲν
προσέβηκε τὰς ἀκοὰς του λέγουσα:

— Ἐνθυμοῦ τὸν πατέρα σου!

Ὁ Ρογήρος ἀνεσκήρτισεν, εἶδε περὶ αὐ-
τὸν ἔντρομος, ἠρεύνησε πάντα τὰ πλη-
σιόχωρα μέρη, ἀλλ' οὐδὲν ἔχον ἀνεῦρεν
ἀνθρωπίνου πλάσματος. Τότε δ' ἐκινδύ-
νευσε πράγματι νὰ παραφρονήσῃ... καὶ
ἂν οἱ προηγούμενοι λόγοι του ἦσαν ἐν
μέρει ἀσύνητοι, ἐν μέρει ἀσεβεῖς, ὡς ὑπη-
γόρευεν αὐτοὺς ἀγρίον πάθος, ἕκαστος ὡς
φαντασθῇ ὁποῖοι ἦσαν μετὰ τὸ τελευταῖον
τοῦτο συμβάν.

— Ποῖος ἀρνείται τὴν εἰμαρμένην;
Ἰδοὺ ἐγὼ βεβουλισμένος ἐν τῇ παραφρο-
σύνῃ ἀνέλπιδος ἔρωτος, περιβαλλόμενος
ὑπὸ τῶν βρόχων τοῦ ἐγκλήματος, καὶ μὴ
δυνάμενος ν' ἀπαλλαχθῶ. Στεναζῶ ὑπὸ
τὸ βάρος ἀλύσεως, ἡ ὁποία δὲν εἶναι δυ-
νατὸν νὰ θραυσθῇ. Οἱ σφυγμοὶ μου στά-
ζουσιν αἷμα, καὶ ἀντιπαλαίω ματαίως...
Ἡσυχάσον, περιμένει νὰ συντελεσθῶσιν ὅσα
περὶ σοῦ ἐθέσπισεν ἡ εἰμαρμένη, καὶ ἡ
καρδιά σου ὡς κατασπαράσσεται ὑπὸ τῆς
λύσσης... Ἰδοὺ ἡ ἄβυσσος τοῦ θρήνου, τῶν
ἐλέγχων τῆς συνειδήσεως, τῆς ὀργῆς. Θὰ
ἤρπαζον καὶ αὐτὸν τὸν κοπιερὸν σίδηρον,
ὅπως μὴ κατακρημνισθῇ ἐν αὐτῇ· ἀλλ' ἡ
ἰσχὺς τῆς μετ' ἐμὲ προσελκύει... Πόθεν ὅμως
γεννᾶται ἡ κατάρτος αὕτη ἰσχὺς; ἀπὸ
τοῦ ἄδου, ἢ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ; Ἀγνοῶ καὶ
δὲν θέλω νὰ τὸ μάθω. Ἡ ἰσχὺς ὑπάρχει καὶ
ἐγὼ εἶμαι καταδικασμένος νὰ κρημνισθῶ
εἰς τὴν ἄβυσσον. Ἀ! ἂν ἠδυνάμην νὰ
ζητήσω λόγον!... ἂν ἠδυνάμην νὰ κι-
νηθῶ κατὰ τῶν στοιχείων!...

Καὶ ὅλως παράφρων, ὁ νεαρὸς ἱππότης
εἶπε λόγους, οὓς ὁ Θεὸς ἐν τῇ ὑπερτάτῃ
αὐτοῦ ἀγαθότητι συνεχώρησε βεβαίως εἰς
τὴν ἀλγοῦσαν ἐκείνην ψυχὴν, ἀλλ' οἷτι-
νες ἦσαν αἱ μέγισται τῶν βλασφημιῶν, ὡς
ἤκουσέ ποτε ἀπὸ ἀνθρωπίνου στόματος...
Ἐβλασφήμησε τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεώς
του, τὸ βάπτισμά του, τὴν ζωὴν του, τὰ
ἄγια μυστήρια, τὸ γάλα τῆς μητρός του,
τὸ σπέρμα τοῦ πατρός του.

Ἐτρεχε μαινόμενος ἐν τῷ δάσει, ὡς
ἄνθρωπος κατεχόμενος ὑπὸ λυκανθρω-
πίας, καὶ ἐνίοτε ἐψιθύριζε τρίζων τοὺς
ὀδόντας: τύραννε! βασανιστὰ τῶν ψυ-
χῶν!... ἄμποτε ν' ἀπέθνησκεν ἡ φύσις!
καὶ ἄλλα πολλά, ἃ κρίνομεν καλὸν ν' ἀπο-
σιωπήσωμεν. Τετυφλωμένος τὸν τε νοῦν
καὶ τὰ ὄμματα, ἔτρεχεν ἀκράτητος, ὅτε
ἤκουσεν αἰφνης κραυγὴν λέγουσαν:

— Στήθι, ἄνθρωπε, ἂν δὲν ἐπιθυμῇς
νὰ καταβῇς πρὸ τῆς ὥρας εἰς τὸν τάφον.

Ὁ Ρογήρος, ἀναγκασθεὶς τότε νὰ συγ-
κρατήσῃ τὸν νοῦν του, εἶδεν ὅτι ἀφίστατο
μόλις σπιθαμὴν ἀπὸ τινος λάκκου... ἐνῷ
κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἐφαίνοντο καὶ πολ-
λοὶ ἄλλοι ἀνοικτοί, ὥστε ἦσαν ἐκεῖ ἔτοι-
μοι ὅπως καταβροχθίσωσι τὴν καταδικα-
σμένην εἰς θάνατον γενεάν.

Τοὺς λόγους ἐκείνους εἶχεν εἰπῇ γέρον ἱερεὺς, ὅστις ἐφαίνετο ἄφρωνος, τόσῃν προσοχῇ κατέβαλλε σκάπτων τὸ κελλεῖον τοῦ πτώματος του.

Δὲν ἄγνοῶ ὅτι ἡ τέχνη τοῦ Λαθατέρου δὲν δύναται νὰ γνωρίσῃ ἀσφαλῶς ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχηματισμοῦ τοῦ προσώπου τὰ διανοήματα τῆς ψυχῆς.

Καὶ ὅμως εἴμεθα οὕτω πλασμένοι, ὥστε βλέπομεν καλῶς τὸ ἀγγεῖον πρὶν ἢ πῶμεν τὸ ἐντὸς αὐτοῦ ὑγρὸν. Ἄς παρατηρῶμεν λοιπὸν ὅσον τὸ δυνατόν καλλίτερον τὰς ἀνθρωπίνας μορφάς, διότι διδάσκουσιν ἡμῖν, ἂν οὐχὶ ἐπιστήμην, τοῦλάχιστον ν' ἀμφιβάλλωμεν, — καὶ ἡ ἀμφιβολία ἀποτελεῖ πᾶν ὅ, τι εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς τὴν κόνιν νὰ μάθῃ.

Ὁ ἱερεὺς ἐκεῖνος ἦτο ὑπερενενηκοντούτης. Τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐφαίνετο, ὅτι ὑπῆρξέ ποτε μεγαλοπρεπὲς καὶ εὐθυτενές, ὡς αἱ περιστοιχίζουσιν τὴν ἁγίαν αὐτοῦ μονὴν πεῦκαι· ἀλλὰ τότε, ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας, ἔκυπτε πρὸς τὴν γῆν, ἣν ἰδίαις χερσὶ διήνοιγεν, ὅπως ἀναπαυθῇ ἐν αὐτῇ κατὰ τὴν προσεγγίζουσιν τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἡμέραν. Αἱ κινήσεις τῶν χειλέων του, τὸ μειδίαμά του, ἡ στάσις τῆς χειρὸς του, ἦσαν πλήρεις εὐγενείας.

Ἡ φωνὴ του ἦτο ἡχηρὰ καὶ ἐπιβλητικὴ· ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς του ἠκτινοβόλει φλόξ, ἥτις ἐφαίνετο ὅτι ἔμελλε νὰ ἦναι αἰωνία, ἀφοῦ οὔτε τὰ ἔτη, οὔτε αἱ ἀγρυπνίαι, οὔτε τὰ δάκρυα, κατάρθρωσαν, οὐχὶ νὰ τὴν σβέσωσιν, ἀλλὰ νὰ τὴν ἐλαττώσωσιν.

Ὁ Μιχαὴλ Ἀγγελος, ὅπως ζωγραφίσῃ τὸν αἰώνιον Πατέρα, θὰ ἀντέγραφεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ φοβερόν. Ὁ Ραφαῆλος, ὅπως ἀπεικονίσῃ τὸν Σωτῆρα, θὰ ἀπειμιμῆτο αὐτοῦ τὸ εὐγενές.

Ὁ Ρογήρος, αἰσθανθεὶς ἀνακούφισίν τινα, ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς ὥραιας ἐκείνης μορφῆς, εἶπεν αὐτῷ αἰδημόνως :

— Πάτερ, ἂν ἡ ἐρώτησίς μου δὲν σὰς ἐνοχλῇ, εἰπέτε μοι, παρακαλῶ, διατί αἱ χεῖρες ὑμῶν ἀσχολοῦνται εἰς ἔργον τόσον ἐξευτελιστικόν; Ἡ πτώσις τῆς χιόνης, οἱ σεισμοὶ τῆς γῆς, πληροῦσιν ἀπαύστως τὸν λάκκον τοῦτον, τὸν ὅποιον κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου σὰς δύναται οἷος δῆποτε ἄνθρωπος νὰ ἀνορύξῃ ἐν βραχεῖ. Φρονῶ ὅτι ὁ καιρὸς πρέπει νὰ δαπανᾷται κάπως καλλίτερον.

— Τέκνον, ἀπήντησεν ὁ ἱερεὺς, ἐμπήξας εἰς τὸ ἔδαφος τὴν ἀξίνην του. θεὸς ἐπὶ τῆς λαβῆς αὐτῆς τὰς χεῖρας καὶ στηρίζας ἐπ' αὐτῶν μετὰ σοβαρότητος τὸν πώγων· βεβαίως θὰ εἴχετε δίκαιον, ἂν ὁ σκοπὸς τοῦ ἔργου μου τούτου, ἦτο τόσον ἐπιπόλαιος. Μάθετε ὅμως, ὅτι ἄλλως σκεπτόμενος ὁ ἔνδοξος ἡμῶν ἱδρυτὴς διέταξε τὴν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίαν ταύτην. Εἶναι ἀληθές, ὅτι οἱ ἐν τῇ ἡμέτερᾳ μονῇ κοινόβιοι παραμελοῦσι σήμερον τὴν τοιαύτην ἐργασίαν, καὶ σχεδὸν εἰμαι μόνος ἐγὼ ὁ ἐκτελὼν αὐτήν. Ἄς σκέπτεται ὁ ἄνθρωπος ὅτι τὸ σῶμά του θὰ ἀποτελέσῃ δύο ἢ τρεῖς βώλους γῆς καὶ ἀπειρον ἀριθμὸν σκωλήκων, καὶ τὰ ἀμεί-

λικτα πάθῃ, ἂν μὴ σιγήσωσιν ὅλως, θὰ λυσσῶσιν ἥσσον ἀνοικτιρμόνως ἐν τῇ ψυχῇ του. Ὡς ἐκ τοῦ ὁργανισμοῦ ἡμῶν, ἔχομεν ἀνάγκην ἡδονῶν καὶ ἀποφεύγομεν ἐντρομοί, οὐ μόνον τὰς θλίψεις, ἀλλὰ καὶ τὸν κόπον. Φαντάσθητε νῦν ἂν, ὁ νοῦς ἡμῶν θὰ προσηλοῦτο προθύμως εἰς τὴν σκέψιν τοῦ θανάτου, ὅστις εἶναι ἡ ὑπερτάτη τῶν θλίψεων. Ὡς ἐκ τούτου, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξαναγκάζωμεν αὐτὸν διὰ τινος συναισθήματος. Ὁ καιρὸς πράγματι θὰ ἐδαπανᾷτο καλλίτερον ἐν τινι μεγάλῳ ἔργῳ. Ἀλλ' αἱ περιστάσεις, καθ' ἃς δύναται τις νὰ πράξῃ μέγαρα παρουσιάζονται σπανίως, υἱέ μου, καὶ λίαν σπανίως μάλιστα. Ἐν τούτοις, περιμένοντες αὐτάς, εἰς τί ὠφελιμώτερον εἶναι δυνατόν ν' ἀσχολούμεθα ἢ εἰς ὅ, τι ἀποκαλύπτει τὸ ἀσθενές τῆς φύσεώς μας, γνωρίζον ἡμῖν ταυτοχρόνως ὅτι πᾶσαι αἱ καταστάσεις ἐξισοῦνται ἐπὶ τῆς πλάστιγγος τοῦ θανάτου καὶ ὅτι ἴσως χῶμα ἐντελέστερον ἀποτελεῖται ἐκ τῶν μελῶν τοῦ ἀνθρώπου, τὰ ὅποια εἶναι εὖρωστα ὡς ἐκ τῆς διηνεκούς ἐργασίας καὶ ὑγιῆ ὡς ἐκ τῆς ἐγκρατείας τῶν φαγητῶν, ἢ ἐκ τῶν σεσηπτότων μελῶν τοῦ ζήσαντος ἐν τρυφῇ λότητι; Τέκνον μου, δὲν εἶναι ἀνωφελὲς ν' ἂν νοίγῃ τις τὴν γῆν, ἐν τῇ ὁποίᾳ θὰ ταφῶμεν.

— Τὸ κατ' ἐμέ, πιστεύω μᾶλλον ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐπαναλαμβάνων καθ' ἑκάστην τὴν ἐργασίαν ταύτην, συνειθίζει βαθμηδόν, καὶ ὁ φόβος του εἶναι καί μετὰ ταῦτα, οἷος ἦτο καὶ πρὶν ἡ ἀρχίσῃ τὴν ἐργασίαν. Ἀλλὰ, πάτερ μου, τί εἶναι ἡ ζωὴ ὅπως ἀπαιτοῦνται τόσαι προπαρασκευαὶ διὰ τὸ τέλος τῆς; ἂν ὁ ἄνθρωπος, εἴτε ἐξ ἀνίας, εἴτε ἐκ λύπης, εἴτε ἐξ ἄλλου τινὸς αἰτίου, θελήσῃ νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν ζωὴν του φονευόμενος καὶ ἄνευ πολλῶν σκέψεων ἐμπήξῃ τὸ ἐγχειρίδιον ἐν τῇ καρδίᾳ του... τότε, κατὰ τὴν μεταξὺ τοῦ τραύματος καὶ τοῦ θανάτου στιγμὴν, θὰ σκεφθῇ ὅτι ἡ πράξις του ἦτο ἐκουσία, ἀποτέλεσμα τῆς ἰδίας αὐτοῦ βουλήσεως, καὶ θὰ χερῇ κολακευόμενος ὅτι ἔχει τὴν δύναμιν νὰ καταστρέψῃ αὐτὸς ἑαυτόν. Σκεπτόμενος δέ τις ἐπὶ τούτου, πείθεται ὅτι εἶναι ἀναγκαῖα, ἀπελπιστικῶς ἀφρευκτός, ἢ τῆς ὑπερτάτης εὐσταθείας προσπάθεια, ὅπως ἐπισπεύσῃ τις τὸν θάνατον κατὰ τινὰς στιγμάς. Πάντα δὲ ἀνάγονται εἰς χαμέρπειαν, καὶ ἀθλιότητα καὶ δειλίαν. Ἄς μὴ σκεπτόμεθα, πρὸς Θεοῦ· περὶ θανάτου, διότι οὗτος εἶναι μεγίστη θλίψις· ἂν ἦναι ἀνάγκη, ἃς αὐτοκτονοῦμεν, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ σκεπτόμεθα περὶ τούτου.

— Ἀ! ἀνέκραξεν ὁ ἱερεὺς, πλήξας διὰ τῆς χειρὸς τὸ μέτωπον. Μοὶ ἀποκαλύπτεις φοβερόν μυστήριον...

Ἰσως τὸ ἔργον μου τοῦτο, τὸ ὅποιον ἄχρι τοῦδε ἐνόμιζον ὅτι προήρχετο ἐκ ψυχικοῦ σθένους, δὲν εἶναι ἡ φόρος, τὸν ὅποιον ἡ ἡλικία, ἐξασθενίζουσα τὸ πνεῦμά μου, με ἀναγκάζει νὰ πληρώσω εἰς τὴν ἀδυναμίαν! Ἄλλοτε εἶχον μάθῃ ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὅλως ἡλίθιος, ἀλλὰ τὸ

πονηρὸν πνεῦμα μὲ κατέλαβε καὶ ἡ ὑπερηφανία μὲ ἐξηπάτησε κολακεύουσά με ὅτι τὸ ἔργον μου ἦτο μεγάλον... καὶ ὅμως δὲν φοβοῦμαι τὸν θάνατον.

— Οὐδ' ἐγὼ. Ἀπεναντίας τὸν ζητῶ, ὡς κεκρυμμένον θησαυρόν, καὶ δὲν εὐρίσκω αὐτόν. Τὸν ἐπιθυμῶ, ὡς ἀμοιβὴν τῆς ζωῆς, καὶ με ἀποφεύγῃ. Διατί ἐν μέσῳ τῆς πολυμόχθου ζωῆς νὰ μὴ ὑπάρχῃ καὶ τόπος τῆς ἀναπαύσεως; Διατί ἐν μέσῳ τούτου ἀλγους νὰ μὴ ὑπάρχῃ καὶ ἄσυχλόν τι εἰρήνης;

Ὁ ἱερεὺς ἐσιώπα. Ὁ Ρογήρος ἔστη ἐπὶ μακρὸν σκεπτικός. Στραφεὶς εἶδε περὶ ἑαυτὸν ἄκραν ἐρημίαν ἥκουσε μακαρίαν σιγῇ, διακοπτομένην μόνον ὑπὸ τῆς φρικίας τῶν μεμακρυσμένων δένδρων, ἢ ὑπὸ τῆς φωνῆς τοῦ πλάνητος κορυδαλοῦ, ὅστις περιγράφων ταχύτατα καμπύλην διήρχετο διὰ τοῦ κοιμητηρίου. Τὸ αἷμα αὐτοῦ, ὡσεὶ δροσισθέν, ἔρρεεν ἡρεμώτερον εἰς τὰς φλέβας του. Ὁ σφιγμὸς του ἐκτύπα ἀσθενῶς, ἡ πνοή του ἦτο μᾶλλον ἐλευθέρα.

— Ὡ! ἐδῶ εἶναι ἡ ἀληθὴς εἰρήνη... εἶπε στεναῖζας.

Ὁ ἱερεὺς ἐσιώπα.

— Αἰ, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Ρογήρος... ἂν παρὰ τὸ θυσιαστήριον τοῦ Κυρίου δὲν ἔρθανεν ἡ φωνὴ τῆς ἐκδικήσεως... ἂν τὰ ἄσματα τοῦ Θεοῦ ἀπεδίωκον τῶν ἀκοῶν μου τὴν φωνὴν ἐκείνην... ἂν αἱ σκιαὶ τῶν νεκρῶν δὲν εἰσέρχοντο ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι...

— Δὲν εἰσέρχονται βεβαίως, ἂν σὺ δὲν τὰς φέρῃς.

— Ἐγὼ;... ἂν κατέφευγον ὑπὸ τὴν γῆν ἵνα μὴ καταδιώκωμαι.

— Διεπράξεις ἐγκλημα;

— Ὁχι.

— Θὰ διαπράξῃς;

— Ναί.

— Καὶ τί ζητεῖς παρὰ τοῦ Κυρίου;

— Νὰ με σώσῃ ἀπὸ τῆς δυνάμεως ἐκείνης, ἡ ὁποία μὲ ὥθῃ εἰς τὸ ἐγκλημα.

— Ποία δύναμις;... Χριστιανέ, εἰπέ θῆλω, καὶ θὰ θελήσῃς.

— Ἀ, πάτερ, πάτερ!... δὲν πιστεύετε... ἀλλ' ἐγὼ εἰμαι καταδικασμένος νὰ ἀκούω νυχθημερόν τὴν φωνὴν τοῦ προδθέντος πατρός μου.

— Τί ζητεῖ;

— Ἐν ἐγκλημᾷ.

— Πέραν τούτου, εἶπεν ὁ ἱερεὺς, δεικνύων τὸν τάφον, δὲν ὑπάρχει ἡ συγχώρησις μόνον· αὐτά, τὰ ὅποια μοὶ λέγεις, εἶναι πλάνη τοῦ πνεύματός σου, τὸ ὅποτον εἶναι διατεθειμένον εἰς τὸ κακοῦργημα.

— Καὶ ἂν ἦναι τοῦτο, δύναται ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ νὰ με ἱατρεύσῃ;

— Δύναται.

— Πάτερ, γίνομαι μοναχός.

— Διότι ἐκεῖ ὑπάρχει σιωπὴ, εἶπεν ὁ γέρον, δεικνύων διὰ τοῦ νεύματος τὴν μονὴν, πιστεύεις ὅτι ὑπάρχει καὶ διὰ πάντας εἰρήνη;... Ἀγνοεῖς, ὅτι καὶ ἡ ἀπελπισία εἶναι ἄφρωνος; ἄγνοεῖς ὅτι τὰ δάκρυα

1. Δὲν θῆλῃσα νὰ μεταβάλλω τὴν φράσιν ταύτην τοῦ συγγραφέως, καίπερ λίαν τολμηράν.

στειρεύουν, ἀλλ' ὅχι καὶ ἡ προκαλοῦσα αὐτὰ θλίψις ; ... Ἡ φλιά τῆς μονῆς δὲν εἶναι τεῖχος δυνάμενον νὰ σὲ προστατεύῃ κατὰ τῶν παθῶν τοῦ κόσμου... Ἄν φέρῃς αὐτὰ ἐκεῖ, θὰ τὰ εὕρῃς... Ἄν φέρῃς ἐκεῖ τὸ ἐγκλημα, θὰ εὕρῃς τὰς τύψεις τοῦ συνειδότος !... Ἄν φέρῃς τὸν πόθον αὐτοῦ, θὰ εὕρῃς τὴν ἀγωνίαν. Ὑπῆρξαν τινές, οἱ ὁποῖοι ἀπατηθέντες ἐκ τῶν φαινομένων, ἡ μάλλον ἔχοντες μεγίστην πεποίθησιν εἰς τὸν περίβολον τοῦτον, καταβεβλημένοι ὑπὸ τινος συμφορᾶς, ἐξωργισμένοι, ἀλλ' οὐχὶ καὶ κεκορεσμένοι τῶν ἐγκοσμίων, περιεβλήθησαν τὸ ἔνδυμα τοῦ τάγματός μας, ἀλλὰ δὲν ἐνεφορήθησαν καὶ τοῦ πνεύματός του. Δὲν ἐβράδυνον δὲ αἱ ἀπληστία νὰ ἀφυπνισθῶσιν ἐν αὐτοῖς σφοδρότεροι εἰπὲρ ποτε ἄλλοτε. Ἐξερεθιζόμενοι μάλιστα ἐκ τοῦ δυσχεροῦς τῆς ἀπολαύσεως, ἡ ἀπὸ ἀσθενειῶν, ἐγένοντο κακοῦργοι. ἡ ἀπέθανον καταβρωθέντες ὑπὸ τῆς λύσεως. Οὐδεὶς ὅμως αὐτῶν ἔσωσε τὴν ψυχὴν του. Ἐν τῇ σιωπῇ τῶν τοίχων ἐκείνων, κρύπτονται αἱ πράξεις τοῦ ἐγκλήματος. Πρόσεξε· ἂν θέλῃς νὰ ἴσῃς εὐτυχίας, πρέπει νὰ ἀποβάλῃς πάντα πόθον δόξης, πᾶν μῖσος, πάντα ἔρωτα. Θὰ ἴσῃς ὡς νεκρός, ὡς μηδέποτε γεννηθείς. Αἱ ἀρεταὶ σου θὰ διέλθωσιν ἀγνωστοί. Θὰ νομίζῃς ματαιότητα τὰς ἐπευφημίας τοῦ κόσμου, τὸ στέμμα τῆς σοφίας καὶ τῆς ἰσχύος... Ἐν δὲ μόνον πραγματικόν, τὸ χῶμα, τὸ ὅποιον θὰ σὲ καλύψῃ. Θὰ ἀποθάνῃς ἀγνωστος, περιφρονημένος, ὡς σταγὼν βροχῆς πίπτουσα ἐν τῷ ὠκεανῷ.

— Πάτερ, μὴ μὲ ἀπωθῇτε ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ.

— Ἐγὼ σὲ ἀπωθῶ ! ὦ ! ἂν ἡ κεφαλὴ μου ἠδύνατο νὰ σοὶ χρησιμεύσῃ ἀντὶ κλίμακος, ὅπως ἀναβῇ εἰς τὴν χαρὰν τῶν οὐρανῶν, θὰ ἔθετον αὐτὴν μυριάκις ἐπὶ τοῦ χῶματος, εὐχαριστῶν τὴν αἰωνίαν σοφίαν ὅτι προώρισεν εἰς αὐτὴν τόσον ὑψηλὴν τύχην· ἀλλὰ καὶ ἐγὼ εἶμαι ἁμαρτωλός, καὶ δὲν μοῦ ἐδόθη ἡ χάρις νὰ λαμβάνω τὰς ψυχὰς ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀπωλείας καὶ νὰ φέρω αὐτὰς εἰς τὸν παράδεισον. ὅχι, δὲν μοῦ ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη. Ποῖος ἠξεύρει, μὴ παρακινῶν σε νὰ ἀσπασθῇς τὸν μοναχικὸν βίον, σὲ ἀπολέσω. Δύναται νὰ ἀπολεσθῇ μοναχός, ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ ἐσώζετο ἰππότης... Οὐδεὶς δὲ πρέπει νὰ πράττῃ τι, πρὶν ἢ σκεφθῇ καλῶς.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠκούσθη ὁ κώδων τῆς μονῆς ἡχῶν βραδέως καὶ πεινίμως. Ὁ ἱερεὺς, ἄρας τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανόν, πρὸς τὴν ἡμέραν θερμῶς.

— Συγχώρησον, Κύριε, τὴν ψυχὴν τοῦ πτωχοῦ μοναχοῦ Αἰγιδίου.

Εἶτα στραφείς πρὸς τὸν Ρογήρον, εἶπεν :

— Ἀκουσον, υἱέ μου, ὁ κώδων ἐκεῖνος ἀναγγέλλει ἡμῖν ὅτι ψυχὴ τις ἐτοιμάζεται ν' ἀπέλθῃ. Πτωχὲ Αἰγιδίε !... Δὲν παρῆλθον ὅκτω μῆνες, ἀφοῦ ἐφόρεσε τὸ ράστον τοῦ μοναχοῦ, καὶ τόσον ἐβασάνισεν ἑαυτὸν διὰ τῶν νηστειῶν καὶ τῶν μαστιγώσεων, ὥστε δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνθίσῃ. Ὑπῆρξε βεβαίως μέγας ἁμαρτωλός· ἀλλὰ

ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ εἶναι μεγαλειτέρα τοῦ ἐγκλήματος, καὶ βεβαίως ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐσώθη. Εὗρον αὐτόν, ὡς καὶ σέ, ἐν τῇ ὁδῷ καὶ τὸν ὠδήγησα εἰς τὴν μονήν· ἀλλ' ἡ ὁψις του, ἡ φωνὴ του, οἱ λόγοι του, διέφερον λίαν τῶν ἰδικῶν σου. Τώρα ἀποθνήσκει. Ποῖος εἶναι ὁ μοναχὸς Αἰγιδίος ; Οὐδεὶς ἠξεύρει. Οὐδεὶς θρηνεῖ ἐπὶ τῷ θανάτῳ του. Ἀπὸ τῆς λάμψεως τοῦ βλέμματός σου, ἐννοῶ ὅτι δὲν δύνασαι νὰ ὑποφέρῃς τὴν τοιαύτην λήθην. Οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκδηλοῦσι πάθος ἐκρηγνύμενον, καὶ τὸ ὅποιον οὐδεμίαν ἰσχὺς δύναται νὰ χαλινάγῃ. Ἄν καταστείλῃς αὐτὸ, θὰ συντρίψῃς τὴν καρδίαν σου. Δὲν ἠξεύρω ποῦ θὰ σὲ ὠθήσῃ· ἀλλ' εἶμαι βέβαιος ὅτι, ἂν τώρα ἐγίνεσο μοναχός, θὰ ἦτο τὸ αὐτὸ ὡσάνεἰ ἐρρίπτετο εἰς τὴν κόλασιν πρὸ τοῦ καιροῦ. Εἰρήνη σοι.

— Ἀνοικτίρμων ! ἔλεγεν ὁ Ρογήρος· μοὶ εὐχεται εἰρήνην καὶ δὲν τείνει τὴν χεῖρα, ὅπως μὲ βοηθήσῃ. Μὲ ἀπωθεῖ ἀπὸ τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὅποιον θέλω νὰ καταφύγω ὅπως σωθῶ, λέγων μοι, ὅτι αὕτη δὲν εἶναι ἡ ὁδός, καὶ δὲν μοὶ δεικνύει ἄλλην. Θεὲ παντοδύναμε ! Ρίψε· ἐπὶ τέλους ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ πλάσματός σου... Ἄς ὑπάγω νὰ γονυπετήσω πρὸ τοῦ βωμοῦ του. Θὰ τὸν ἱκετεύσω. Θὰ πράξω πᾶν ὅ,τι εἰς ἄνθρωπον εἶναι δυνατόν, ὅπως ἐπὶ τέλους μὲ ἀκούσῃ καὶ μοὶ ἀπαντήσῃ.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἠκολούθησεν ἀποφασιστικῶς τὸν ἱερέα. Φθάσας εἰς μικρὰν τινα θύραν, ὤθησεν αὐτὴν καὶ εἰσῆλθε διὰ τινος διαδρόμου εἰς ἰσόγειον αἴθουσαν, εἰς τὴν ἄκραν τῆς ὁποίας ἦτο κλίμαξ. Ἀνῆλθε τὴν κλίμακα ταύτην καὶ εὗρεθῃ εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον. Ἀφοῦ δὲ ἐπὶ πολὺ περιεπλανήθη ἐκεῖ ζητῶν μοναχόν τινα, ὅπως ὠδήγησῃ αὐτόν εἰς τὸν ναόν, εὗρεθῃ ἀπέναντι θύρας, ὅπισθεν τῆς ὁποίας ἤκουσε ψιθυρισμὸν ἀνθρώπου δεομένου ὑπὲρ νεκροῦ. Ἀνοίξας τὴν θύραν ἐκείνην, ἔστη ἐπὶ τῆς φλιάς.

Ὁ δῶν ἥλιος, βυθισμένος ἐν πυκνῷ σκότει, ἐχρωμάτιζε δι' ἐρυθροῦ — ὁμοίου πρὸς αἷμα — χρώματος νέφος τι πλανώμενον ἀνὰ τὸν οὐρανόν, ἀπὸ δὲ τοῦ νέφους ἐκεῖνου ἀντηνακλᾶτο φοβερόν ἐπὶ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων τὸ ἐρυθρὸν φῶς, ὅπερ εἰσερχόμενον διὰ μικροῦ παραθύρου ἐφώτιζε τὸ πρόσωπον καὶ μέρος τοῦ στήθους ἀνθρώπου θνήσκοντος.

Οὗτος, εἴτε διότι ἡ ἀσθένεια δὲν ἐπέτρεπεν αὐτῷ νὰ μὲνῃ κατακεκλιμένος, εἴτε ἕνεκα ἄλλου λόγου, ἐκάθητο ἔχων ἐστηριγμένα τὰ νῶτα ἐπὶ διπλωμένου στρώματος.

Μία τῶν χειρῶν του ἐξερχομένη τῶν σινδόνων τῆς κλίνης ἔμενεν ἀκίνητος. Κατὰ τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων ἰόχρους, καὶ κατὰ τὸ λοιπὸν λευκή, ἐφαίνετο ἡ δὴ νεκρά.

Ἡ ἐτέρα ἐκρύπτετο ὑπὸ τὰς σινδόνας. Ἐπὶ τοῦ στρώματος, ἀριστερᾷ, ἦτο ἐσταυρωμένος· ἀλλ' ὁ ἀποθνήσκων εἶχε τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην δεξιᾷ, ὥστε ἀπέφευγε τὴν θέαν του.

Ἐνίοτε ἤνοιγε τοὺς ὀφθαλμούς. Ὅτε

μὲν καλυπτομένους ὑπὸ μολυβδοχρόου νέφους, ὅτε δὲ στίλβοντας ὡς ὕαλος, ἀλλ' ἄσταθεῖς καὶ ἐπ' οὐδενὸς σημείου προσηλουμενούς.

Θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι οὐδὲν ἔβλεπεν, ὡς οἱ προσβεβλημένοι ὑπὸ ἀμαυρώσεως.

Ἡ κόμη του ἔπιπτεν ὀπισθεν τῶν ὠτων, ἐπὶ δὲ τοῦ μετώπου του ἐφαίνετο τὸ κράτος τοῦ θανάτου.

Ἐκ τῶν συνεσφιγμένων χειλέων του, ἔρρεε ἄφρὸς πελιδνός, πίπτων ἐπὶ τῆς γενειᾶδος του. Ὁ λαιμὸς αὐτοῦ ἐμνηκύνετο, ἐκπύνυετο καὶ μετὰ φοβερὰν ἀγωνίαν ἐξηνάγκαζε τὸ στόμα ν' ἀνοιχθῇ ὅσον ἠδύνατο καὶ νὰ ἐκφέρῃ ἀσθενῆ, ἀσθενέστατον στεναγμόν. Τὰ λοιπὰ τῆς σκηνῆς ἦσαν βυθισμένα ἐντὸς σκότους. Ἐν τῷ σκότει, τὸ καλύπτον τοὺς πόδας του ἐπιτραχείλιον· ἐν τῷ σκότει, ὁ παρὰ τὴν κλίνην γονυπετῶν καὶ προσευχόμενος ἱερεὺς.

Ὁ Ρογήρος εἰσῆλθεν ἀσφορητῇ. Ἀλλὰ διατί καὶ αὐτὸς ὠχρίασε ; Διατί οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας του ἐξησθένησαν ; Ἐτρεξεν, ἔκλινε τὸ πρόσωπόν του ἐπὶ τὸ τοῦ ψυχορραγοῦντος καὶ ἀνέκραξεν :

— Ὑψίστε Θεέ ! Ὁ Ροβέρτος !

Αἱ αἰσθήσεις τοῦ θνήσκοντος εἶχον χαλαρωθῇ, ὅθεν καὶ ἤκουσε δυσχερῶς τὴν κραυγὴν ἐκείνην. Ἦγαιρε τὴν κεφαλὴν καὶ παρετήρησεν ἀτενὼς τὸν ἰππότην. Αἴφνης τὸ αἷμά του ἤρξατο κυκλοφορεῖν ταχύτατα καθ' ἅπαν τὸ σῶμά του. Αἱ τρίχες αὐτοῦ ἀνωρθώθησαν. Ἦρχισε δὲ νὰ τρέμῃ τόσον πολὺ, ὥστε ἡ κλίνη ἐσείετο ὅλη, καὶ ἔρρηξε φοβερὰν ὠρυγὴν, εἰπὼν :

— Ὁ προδοθεὶς ! ὁ προδοθεὶς ! Πάτερ, μὲ ἠπατήσατε. Διατί μοὶ εἶπετε ὅτι ὁ Θεὸς μὲ ἐσυγχώρησε ; Δὲν βλέπετε ὅτι συντρίβει τοὺς λίθους τῶν μνημάτων καὶ ἀποστέλλει τοὺς νεκροὺς νὰ πληρώσωσιν ἀπελπισίας τὴν ἀγωνίαν μου ;

Ὁ ἱερεὺς, ὅστις, γονυπετὴς παρὰ τὴν ἄκραν τῆς κλίνης προσήχετο ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ ψυχορραγοῦντος, ἐξεπλάγη ἀκούσας αὐτὸν νὰ κραυγάζῃ τόσον ἰσχυρῶς καὶ ἔδραμεν ἵνα τὸν παρηγορήσῃ, λέγων :

— Εἶναι πλάνη τοῦ δαίμονος. Προσηλώσατε τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς εἰκόνης τοῦ Σωτῆρος.

[Ἐπαταῖ συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΣΑΡΡΑ

[Συνέχεια]

— Καὶ τίνα ἀγαπᾷς ; ἠρώτησεν ὁ Πέτρος ἀφηρημένως.

— Α ! φίλε μου, τὴν θυγατέρα ἐνὸς ὃν γνωρίζεις, διότι εἶναι ἐκ τῶν οἰκείων τοῦ κόμητος Καναλέλ. Εἰς ἀγριόχοιρος ! βῶνα-

σος! ταῦρος, ὃν σκαῖον καὶ ἄξεστον, ὅστις δὲν μὲ ὑποφέρει, ἀφ' ἧς τῷ ἀπηύθυνεν τὸν λόγον, καὶ οὕτως ἀγαπῶ τὴν θυγατέρα τόσον, ὥστε μὲν ἄσιτος καὶ ἄποτος. Ἐλθέ νὰ γευματίσωμεν καὶ συγχρόνως θὰ σοὶ διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν.

— Πρόκειται ἀναμφερήσως περὶ τοῦ συνταγματάρχου Μερλώ.

— Τὸν ἐμάντευσας. Ἄλλως τε καὶ δὲν εἶναι δυσχερὲς νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ τις. Εἶναι μόνος τοῦ εἶδους του! Πῶς σοὶ φαίνεται, νὰ κατέχη τις λαμπρὰν κοινωνικὴν θέσιν, νὰ ἔχῃ, ὡς λέγουν, ἀσφαλίση τὸ μέλλον του, νὰ εἶναι εἰς ἐκ τῶν κελῶν γαμβρῶν τῶν παρισινῶν ἀστῶν, καὶ νὰ πέσῃ εἰς τὰς χεῖρας τοιοῦτου πενθεροῦ! Ὁ δὲ βδελυρὸν εἰς ἐμὲ νὰ ἐνοχοποιήσω τὴν ἀρετὴν τῆς μακκρίτιδος πενθερᾶς μου, διότι τοῦτου μὴ ὄντος θὰ ἐπίστευον, ὅτι ὁ συνταγματάρχης δὲν εἶναι ὁ πατὴρ τῆς κόρης του! Ἀχ! εἶμαι δυστυχὴς, βλέπεις, Σεβεράκ!... Ὁ μὲ ἀποποιήθῃ τὴν χεῖρά της ἐκ πνεύματος ἀντιλογίας, ὁ ἀκκνθόχοιρος αὐτός... Ἄλλ' ἀπεφάσισα ἐγώ.. οὐδὲμία δὲ δύναμις θὰ μὲ ἀναγκασίῃ... Ὁ δὲ ὑποστῶ ὅλως τὰς προσβολὰς του καὶ θὰ τὸν ἀφοπλίσω διὰ τῆς ὑπομονῆς μου! Αὕτη φέρει ὠρτὸν ὄνομα! Ὁνομάζεται Μαγδαληνή!... Ἐλθέ νὰ γευματίσωμεν θὰ σοὶ ὁμιλήσω περὶ αὐτῆς!...

Καὶ ὡθὼν τὸν Σεβεράκ ἐν τῇ ἀμάξῃ, ὁ Φροσσάρ, ἐξημμένος ὑπ' ἐνθουσιασμοῦ, ἐκράζε τῷ ἀμαξηλάτῃ:

— Εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Madeleine.

Ἡ συνάντησις τοῦ Φροσσάρ ὑπῆρξεν εὐτυχιστάτη διὰ τὸν Πέτρον· ἀπέσπασεν αὐτὸν ἐκ τῶν ἀπειλιτικῶν σκέψεων του καὶ ἠνάγκασεν νὰ ἐπανέλθῃ ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ συνήθους βίου του. Καθίσας ἐν τινι τραπέζῃ τοῦ ἐστιατορίου ἠκροᾶτο μετ' ἐνδιαφέροντος τῆς ἐμπιστευτικῆς ὁμιλίας τοῦ συντρόφου του. Ἐφαγεν εὐχαρίστως, ἐκείνος, ὅστις πρὸ τινων ὥρῶν, ἔβλεπεν ὡς μόνον σωτηρίαν τὸν τάφον. Ἠναγκάσθη ν' ἀκούσῃ τοῦ Φροσσάρ καὶ ν' ἀποκρίνηται αὐτῷ.

Ἡ ἀένναος κίνησις τοῦ ὑπηρετοῦ, ὅστις εἰσῆρχετο καὶ ἐξήρχετο φέρων παροψίδας, βελδίζων μὲ σπύδοντα βήματα καὶ σιγηλός, ἔχων τὸ μᾶκτρον ὑπὸ μάλῃς μετὰ μονοτονίου πειθαρχίας καὶ ἐπισήμου ἀξιοπρεπείας, τὸν ἀπησχόλησεν. Ὀλίγα δὲ ποτήρια οἶνου Sauterne, ἅτινα ἔπιε μὴ προσέχων, κατέστησαν αὐτὸν σκεπτικώτερον, ἀκούοντα μὲν ἀορίστως τοῦ Φροσσάρ, διακόμεντα δὲ ὡς ἐν πλήρει ἀρχῇ, ἀκίνητον.

— Ὁ ἀγνός, ὁ ἀγιος ἔρως εἶναι τὸ ὄνειρόν μου, ἔλεγεν ὁ Φροσσάρ λίαν συγκεκινημένος, καὶ! εἶναι τὸ ὄνειρόν μου! Καὶ μόνον ἐν τῷ γάμῳ εὐρίσκει τις τὴν εὐδαιμονίαν ταύτην. Κατὰ διαβόλου τὰ καταβρωτικά πάθη καὶ αἱ κινδυνώδεις περιπέτειαι! Εἶμαι συμβολαιογράφος. Ἐχω ἀνάγκην ἡσυχίας, ἀναπαύσεως καὶ τέκνων! ὦ! τέκνων!

Καὶ δι' ὀφθαλμοῦ πλήρους ἐκστάσεως, ὁ εὐσχαρὴς Φροσσάρ ἀφῆκε πρὸς τὴν ὁρο-

φὴν τὸν καπνὸν σιγάρου, ὅπερ πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀνάψῃ.

— Ὁ δὲ συζευχθῆς καὶ σὺ μιᾶς τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, ἐπανελάθε καὶ οὕτω θ' ἀποτέλεσωμεν ἀξιόλογον κοινωνίαν· αἱ γυναῖκές μας θὰ βλέπωνται. Ἡ Μαγδαληνὴ πρέπει νὰ ἔχῃ φίλας, λοιπὸν συζεύγνυσαι μίαν ἐξ αὐτῶν... Διάβολε! τὴν ἐνεθυμήθην, ἡ ὑπόθεσίς σου εἶναι τετελεσμένη... Τὴν δεσποινίδα Δεσυνή, τὴν ἀνεψίαν τοῦ στρατηγού... Αὐτὴ, φίλε μου, ἔχει κολλοσιαίαν περιουσίαν... Σὺ δὲν εἶσαι πλούσιος, εἶναι ἀληθές, ἀλλ' ὁ υἱὸς τοῦ στρατηγού Σεβεράκ, δύναται νὰ ἔχῃ ἀξιώσεις ἐπὶ πάσης γυναικός! Ἐπειτα ὁ κόμης, ὅστις σὲ ἀγαπᾷ τόσον...

Ἐπαύσατο. Ὁ Σεβεράκ ἐγένετο κάτωχος. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Καναλέλ, κατελήφθη αὐτὴς ὑπὸ τῆς φρίκης τῆς θέσεώς του. Ὁ ὑπὸ τοῦ Φροσσάρ ὀνομασθεὶς κόμης, ἐνεφρύνετο αὐτῷ ἀπειλητικῶς.

— Τέλος πάντων τί ἔχεις; ἠρώτησεν ὁ νέος συμβολαιογράφος. Μὴ εἶσαι κκοκοδιώτης; Σὺ ἔχεις τὴν αὐτὴν ὄψιν οἶκον ὅτε πρὸ ὀλίγου σοὶ συνήντησα εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ δάσους τῆς Boulogne

— Εἶνε τρομερὸν ψῦχος, ἐνταῦθα, εἶπεν ὁ Σεβεράκ ἐγειρόμενος.

— Πράγματι, ἄς ἀπέλθωμεν, εἶπεν ὁ Φροσσάρ.

Ἐλαβε τὸν πῖλόν του καὶ θεωρήσας τὸ ὠρολόγιόν του,

— Αἶ, εἶνε ἤδη ἡ δεκάτη καὶ ἡμίσεια. Πῶς διέρχεται ὁ χρόνος διὰ τῶν φλυαριῶν. Εἶσαι διὰ τὴν οἰκίαν; θὰ σὲ συνοδεύσω;... Ἀπ' ἐκεῖ θὰ ὑπάγω καὶ ἐγώ.

Ἐλαβε τὸν βραχίονα τοῦ Σεβεράκ καὶ σύρων τὸ βῆμα, ὥστε λυπούμενος ὅτι χωρίζεται τοῦ πολυτίμου τούτου φίλου ὅστις ἤκουεν αὐτοῦ χωρὶς νὰ τὸν διακόψῃ, τὸν ὠδήγησε μέχρι τῆς ὁδοῦ τῶν Πυρκαμίδων. Ὁ Πέτρος κατὰκοπος ἀνῆλθεν εἰς τὸ οἰκημῶν του, κατεκλίθη καὶ ἐκοιμήθη μέχρι τῆς ὀγδόης πρωΐνης.

Τὸ φῶς ἐπλημύρει τὸ δωμάτιόν του ὅτε ἀνέψε τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐξεπλάγη δὲ ὅτι ἠγέρθη ἡσυχος. Ἠγνώνει ὅτι αἱ σφοδραὶ συγκινήσεις παράγουσι, παρὰ τοῖς νέοις, τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, ὅπερ οἱ μέγιστοι κάματοι, καὶ ὅτι ἡ ψυχὴ μόνη εὐρίσκει ἀνεξαντλήτους δυνάμεις ὅπως ἀντέχῃ.

Ἐν τῇ ἐγέρσει ὁ Πέτρος ἐπανεῦρε τὴν θαρραλέαν ἀπόφασιν τῆς προτεραίας. Ἀπεφάσισε ν' ἀποδημήσῃ ὅπως θέσῃ μεταξὺ τῆς Σάρρας καὶ αὐτοῦ φραγμὸν ἀνυπερβλήτων.

Ἐγραψε δύο λέξεις τῷ στρατηγῷ λέγων αὐτῷ ὅτι ἠναγκάζεται νὰ ὑπάγῃ παρὰ τῇ πασχούσῃ μητρί του. Καὶ ἐν τῇ προσφιλεῖ οἰκίᾳ τῆς μητρός του, παρὰ τῇ ἀξιολόγῳ ταύτῃ γυναικί, ἐν τῇ εἰρήνῃ τῆς σιγηλῆς ἐξοχῆς ἤθελεν ἀναμείνει ὅπως ὁ χρόνος ἐπενέγκῃ τὴν μεταβολὴν ἣν ἐπόθει.

Ἡτοίμασε τὸ μαρσούπιόν του, ἔθηκεν ἐπὶ τῆς ἐστίας τὴν διὰ τὸν κόμητα προωρισμένην ἐπιστολήν, ὅπως δοθῇ ὑπὸ τοῦ στρατιώτου θεράποντός του.

Ἦν ἡ δεκάτη. Ἠνέωξε τὸ παράθυρον καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ κλιντῆρος, μετὰ τινα στιγμὴν ἠγέρθη, δὲν ἠδύνατο νὰ μένῃ ἐν θέσει. Ἐβάδισε κατὰ μήκος καὶ κατὰ πλάτος, ἐν τῷ μικρῷ δωματίῳ τῷ χρησιμεύοντι ὡς ἀναγνώστηριον, ἀλλ' ὁ ἐν αὐτῷ χῶρος ἐφάνετο αὐτῷ στενός, ἐνδομύχως δ' ἠσθάνετο ταραχήν, καὶ ἐσκέφθη νὰ μεταβῇ κατ' εὐθείαν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν, ὅπου θὰ διήρχετο τὸν καιρὸν προγευματίζων καὶ ἀπαξ ἀναχωρήσας, ἐνόμιζεν ὅτι θὰ ἐπανεῦρισκε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πνεύματός του. Ἐλαβε τὸν πῖλόν του, τὸ μαρσούπιόν του, καὶ ἠτοιμάζετο ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν τοῦ ἀντιθαλάμου ὅτε ἤκουσε νὰ κρούωσιν.

Ὁ ἦχος οὗτος τοῦ κωδωνίσκου ἔκρουσεν εὐθὺς ἐν τῇ καρδίᾳ του. Ἦτο ἀκριβῶς ἡ ὥρα, καθ' ἣν ὁ στρατηγὸς εἶχεν ἔλθει τὴν προτεραίαν. Ὁ Πέτρος ἔτρεμεν ἀναπολῶν ὅτι θ' ἀντιμετωπισθῇ μετὰ τοῦ γέροντος.

Ἀρεῖλε τὸν πῖλόν του, ἔθηκε τὸ μαρσούπιον εἰς γωνίαν τινα καὶ ἐπὶ τινα λεπτὰ ἔστη μὲ τρέμοντας πόδας ἐπὶ τοῦ δαπέδου, διστάζων, ἐρωτῶν ἐαυτὸν ἂν ὤφειλε ν' ἀνοίξῃ ἢ νὰ μείνῃ ἀκίνητος καὶ σιγηλός ὅπως πιστευθῇ ὅτι εἶχεν ἐξέλθει.

Ὁ κωδωνίσκος ἤχησεν ἐκ νέου, καὶ χεῖρ ἀποφασιστικὴ ἔκρουσε πολλάκις ἐπὶ τοῦ ξύλου τῆς θύρας, ὅπως ἐπισπύσῃ τὴν ἔλευσιν ἐκείνου ὃν ἐκάλουν. Τέλος ἀπεφάσισε ν' ἀνοίξῃ.

Ὁπισθοχώρησε πάραυτα. Γυνὴ μελανείμων καὶ διὰ παχέος πέπλου κεκαλυμμένην ἔχουσα τὸ πρόσωπον, ἦτο ἐνώπιόν του. Εἰσῆλθε ζωηρῶς, ἀπαθούσα αὐτὸν σχεδὸν μέχρι τῆς αἰθούσης, κατόπιν ἐστῆριξε τὴν χειριδωμένην χεῖρά της ἐπὶ τοῦ ἐπινώτου τοῦ κλιντῆρος, καὶ θλίβουσα διὰ τῆς ἄλλης τοὺς παλμούς τῆς καρδίας της, ἔμεινεν ὀρθία, μόλις ἀναπνεύουσα.

Ὁ Πέτρος ἐκπληκτος τὴν ἐθεώρει μακρόθεν, μὴ τολμῶν νὰ ποιήσῃ κίνημά τι.

Ἀνεγνώρισεν, ἅμα τῇ πρώτῃ στιγμῇ, τὴν Σάρραν. Ἀλλ' ἡ παρουσία τῆς νεαρᾶς γυναικὸς ἦτο τόσῳ ἀπροσδόκητος ὥστε ἤθελε νὰ ἀμφιβόλῃ, λέγων ἐν ἐαυτῷ. Εἶναι ἀπάτη; θὰ ἐξαφνισθῇ ἀδύνατον νὰ εἶναι ἐκείνη.

Πῶς ἡ γυνὴ ἐκείνη τοῦ ὑψηλοῦ κόσμου, ἡ αἰδήμων, ἡ φοβούμενη νὰ ἐξέλθῃ μόνη τῆς οἰκίας της ἠδύνατο νὰ ἔλθῃ τὴν πρώτῃν παρ' αὐτῷ, ἐν τῷ οἰκηματί νέου ἀγᾶμου;

Ἐβάδισεν οἶοναί μηχανικῶς παρασυρόμενος πρὸς αὐτήν.

Αὕτη ἀρεῖλε τὸν πέπλον της καὶ ἐνεφάνισθη ἡ ἀπαστράπτουσα ἐκ λευκότητος μορφή τῆς Σάρρας, ἐμψυχουμένη ὑπὸ τῆς συγκινήσεως καὶ φωτιζομένη ὑπὸ τῶν πυριφλεγέθοντων ὀφθαλμῶν της. Ἐκάθησεν ἐν τινι κλιντῆρι θέσας τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τοῦ ἐκ ξύλου γλυπτοῦ βραχίονος, θεωροῦσα ἀτενῶς τὸν Πέτρον.

— Κυρία, καθικετεύω ὑμᾶς, ἀνέκραξεν ὁ νεανίας κατατεθορῶν, διότι ἔτρεμε δι' αὐτήν, εἰς τὴν ἀρροσύνην ἣν διεπράξατε ἐλθοῦσα ἐνταῦθα, μὴ προσθέσῃτε

τὴν ἀσυνεσίαν τοῦ νὰ μείνητε οὐτ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν. Ἀποχωρήσατε. Ἐὰν ἔχνητε νὰ μοὶ ὁμιλήσητε ἔρχομαι ἐγὼ παρ' ὑμῖν σήμερον. Θέλω πράξει ὅ,τι ἀρέσκει ὑμῖν. Ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ, ἀπομακρυνθήτε. Ἐάν τις σὰς συνήντησε!

Ἡ Σάρρα ἔσεισε βραδέως τὴν κεφαλὴν.

— Μὴ φοβεῖσθε ὑπὸ τὸν πέπλον τοῦτον, εἶναι ἀδύνατον νὰ διακρίνη τις τοὺς χαρακτηρισμοὺς τοῦ προσώπου, καὶ μὲ τὸ ἔνδυμα τοῦτο δὲν δύναται ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν φωνὴν τῆς γυναίκος. Ἄλλως τε, οὐδὲν ἀπῆντησα, ἔλαβον δὲ ὅλας τὰς προφυλάξεις μου. Ἡ ἀμαξία μου ἀναμένει πρὸ τῆς Saint-Roch διηλθὼν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐξῆλθον διὰ παραπλεύρου τινὸς θύρας. Ὡστε ἔχομεν ὀλίγας στιγμὰς εἰς τὴν διάθεσίν μας...

Οἱ λόγοι οὗτοι «εἰς τὴν διάθεσίν μας» ἐπληξάν βαρέως τὰ ὦτα τοῦ Σεβεράκ. Ἐρρίψεν βλέμμα ἱκετευτικὸν ἐπὶ τῆς Σάρρας οὗσης γαληνίου καὶ μειδιώσης.

— Ἡ οἰκία σας εἶναι χαριστάτη, εἶπε, χωρὶς νὰ ἐγερθῇ ἡ ὠραία Ἀγγλὶς ἐπιθεωροῦσα λεπτομερῶς τὸ ἐν ᾧ εὕρισκετο δωμάτιον.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἔστησαν ἐπὶ ἀνθρωπίνης κεφαλῆς ἐν μέλαινι πλαισίᾳ τεθειμένης. Ἡ μορφή αὐτῆς ἦτο μελαγχρὺς, μὲ λεπτοὺς χαρακτηρισμοὺς, ὕψος ἀρήϊον, καὶ ὀφθαλμοὺς ἐκφραστικωτάτους. Διέτελεσεν ἐπὶ πολὺ θεωροῦσα αὐτήν, εἰτα στραφεῖσα πρὸς τὸν Πέτρον:

— Εἶναι ὁ πατὴρ σας; εἶπε διὰ φωνῆς συγκεκλιμένης.

Δάκρυα ἀνέβλυσαν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Σεβεράκ, ὅστις ποιήσας ἀπελπιστικὴν τινα κίνησιν, ἀπεκρίνατο:

— Ὁ πατὴρ μου, μάλιστα, ὁ φίλος, ὁ ἀδελφὸς τῶν ὀπλων τοῦ συζύγου σας.

Ἡ Σάρρα ὠχρίασε καὶ ἠγέρθη. Ὁ Πέτρος, νομίζων ὅτι συνεκίνησεν αὐτήν, ἐπανέλαβε προσελθὼν ὡς ἰκέτης:

— Ἐξορκίζω ὑμᾶς, ἀπέλθετε. Μοὶ λέγετε ὅτι οὐδὲν διατρέχετε κίνδυνον, ἔστω. Ἀλλ' ὅπερ πράττετε εἶναι κακόν, καὶ θὰ ἤμην ἀνάξιος ἐὰν δὲν τὸ ἔλεγον ὑμῖν. Ἀναχωρήσατε...

— Ὁχι, εἶπεν ἡ Σάρρα μετὰ σταθερότητος.

Καὶ μετὰ στωϊκοῦ μειδιάματος, δεικνύουσα τὸ παρὰ τοῦ Πέτρου εἰς τινα γωνίαν τεθὲν μαρσूपιον.

Φαίνεται μάλιστα ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ ἔλθω... καθότι παρασκευάζεσθε νὰ πράξητε ὑμεῖς αὐτός, ὅ,τι μοὶ συμβουλευέτε μετὰ τὸς ζέσεως...

Ἔστη. Τὸ βλέμμα τῆς εἶχε ριφθῇ ἐπὶ τῆς διὰ τὸν κόμητα προωρισμένης ἐπιστολῆς. Διὰ μίαν εὐρέτην εἰς τὴν ἐστίαν, ἀνέγνω τὴν ἐπιγραφὴν, ἀπεσπράγισε τὸν φάκελλον καὶ ἤρξατο ν' ἀναγινώσκῃ.

— Δὲν ἠπατώμην, εἶπε μετὰ πικρίας, ὅτε ὑπώπτευον ὅτι θὰ προσεαίνετε εἰς παράτολμόν τινα ἀπόφασιν... Ἡ ἀσθένεια τῆς μητρός σας, ἀφορμή! Ἡθέλετε ν' ἀναχωρήσητε, ἰδοὺ τὸ πᾶν.

Προσῆλθεν αὐτῇ, καλύπτουσα διὰ τοῦ βλέμματός της.

— Ἐγὼ δέ; ἠρώτησε.

Ὁ Πέτρος ἐστέναξεν, εἰτα διὰ φωνῆς μόλις ἀκουομένης:

— Ὑμεῖς; εἶπε. Ἀλλ' ὑμεῖς γινώσκετε καλῶς ὅτι ἡ θέσις, ἐν ᾗ διαμαχόμεθα, μόνην μίαν ἐξοδὸν δύναται νὰ ἔχη τὸν αἰώνιον χωρισμόν. Ἀμφότεροι ὑπῆρξαμεν θύματα ἀνεξηγήτου εἰμαρμένης. Διατελὼ εἰσέτι διαλογιζόμενος πῶς ἡδυνήθη νὰ διαπραγῇ τὸ ἔγκλημα δι' ὅπερ ὀφείλομεν νὰ αἰσχυνώμεθα. Ἀ! θὰ τιμωρήσω ἑμαυτὸν διὰ τοῦτο, πιστεύσατέ το, καθότι φρικτὸν δι' ὅ,τι ἔπραξα. Ἀλλ' ἐγὼ, τοῦλάχιστον, εἶμαι μόνος· ἑμαυτὸν μόνον ἠνάγκασα εἰς τὸ ἔγκλημα, καὶ δύναμαι νὰ συλλάβω ἀπέλιπα ἀπόφασιν χωρὶς νὰ παταξῶ ἀθῶον τινά, ἐνῶ ὑμεῖς, ὑμεῖς εἰσθε γυνὴ συνεζευγμένη μετ' ἀνδρός, ἀγαθοῦ, ἐντίμου, ἱππότου, μὴ ὄντος ἀξίου νὰ ὑποφέρῃ. Μία λέξις ἀφρόνως λεχθεῖσα, ἐν βλέμμα αἰφνης συλληφθέν, δύνανται νὰ τῇ ἀποκαλύψωσιν τὴν ἀτιμίαν! Ὡ! τὸ πᾶν μάλλον ἀπολεσθῆτω ἢ τοῦτο νὰ συμβῇ! Ἀγαπῶ, σέβω αὐτόν. Προϋτίμων διὰ θυσίας τῆς ὑπάρξεώς μου νὰ μὴ προξενήσω αὐτῷ λύπην τινά, καὶ ἡδη προσέβαλα αὐτὸν τόσον σκληρῶς, ὥστε ἅπαν τὸ αἷμά μου δὲν δύναται ν' ἀποπλύνῃ τὴν εἰς τὴν τιμὴν τοῦ προσαφθεῖσαν κηλίδα.

Καὶ ἡ μορφή τοῦ νεανίου, καταταραχθέντος ἡδη, προέδιδε τὴν φρικτωδέστεραν ἀγωνίαν. Ἐμαίνετο καθ' ἑαυτοῦ συνάπτων τὰς χεῖρας ἐν λυσσαλέῳ παροξυσμῷ. Ἡ φυσικὴ θλίψις ἦν ἡσθάνετο ἐφαίνετο ἀνακούφισις τῆς ἠθικῆς θλίψεως του. Ἐξήκολούθησε:

— Λησμονήσατε μίαν στιγμὴν παραφροσύνης, ἀποδιώξατε τὴν φρικαλέαν ἐκείνην ὥραν τῆς ἀναμνήσεώς σας: Ρίψατε τὰ πάντα ἐπ' ἐμοῦ, καταστήσατέ με ἐν τῇ ἰδέᾳ σας ὑπεύθυνον παντός ὅπερ συνέβη· καταφρονήσατέ με, καταράσθητέ μου. Δὲν ἐπιθυμῶ παρ' ὑμῶν ἢ τὴν ὀργὴν καὶ τὸ μῖσός σας. Τούτου καὶ μόνου εἰμὶ ἄξιος. Αἰτῶ παρ' ὑμῶν τοῦτο γονυκλινῆς. Ἔστέ ἀπαθής, ἡρεμὸς, μειδιῶσα, ἀπατάτε ἐκ καθήκοντος, ὡς ἄλλαι ἀπατώσιν ἐξ ἀτιμίας. Ζήσατε ὡς τὸ πρὶν παρὰ τῇ ἀνδρὶ ὅστις ἀγαπᾷ ὑμᾶς. Ἀσφαλίσατε τὴν ἡσυχίαν του. Εἴθε οὐδέποτε οὐδὲν ὑποπτέουσι, καὶ ἔστω εὐτυχία του ἡ ἐξαγόρας τοῦ σφάλματος ἡμῶν.

Ἡ Σάρρα, ἀκίνητος, ἠκροάσατο τοῦ Πέτρου, κατατρώγουσα αὐτόν διὰ τοῦ βλέμματός της. Ἡ καρδιά τῆς ἐσκίρτα εἰς ἑκαστον λόγον του. Δὲν ἦτο πλέον ὁ αὐστηρὸς καὶ ψυχρὸς Σεβεράκ. Τὸν ἠγάπησεν ἡδη ἑκατοντάκις πλειότερον, βλέπουσα αὐτόν, τόσῳ ὑπερήφανον, τόσῳ παράφρονον. Καὶ ὁ Πέτρος ἀντὶ νὰ μειώσῃ διὰ τῶν πυρετωδῶν λόγων του τὸ πρὸς αὐτὸν πάθος τῆς Σάρρας ἠύξησεν αὐτὸ ὑπερμέτρως.

— Μὲ καθικετεύετε νὰ λησμονήσω, εἶπεν ἡ νεαρὰ γυνή. Τίς λέγει ὑμῖν ὅτι τὸ ἐπιθυμῶ; Μὲ αἰτεῖτε νὰ σὰς μισήσω. Τίς λέγει ὑμῖν ὅτι δύναμαι; Μὲ αἰτεῖτε νὰ σὰς μισήσω. Τίς λέγει ὑμῖν ὅτι δύναμαι; Ν' ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἐσσεὶ ἄφ'

ὑμῶν, ὅτε ἐξηγείρατε τὴν καρδίαν μου, ἢν ἐνόμιζον ἀνίκανον νὰ πάλῃ; Οὐχί! Μὴ πιστεύσητε ὅτι δύναμαι πρὸς τοῦτο. Ὁ Θεὸς γινώσκει ὅτι τὰ πάντα μετήλθον, ἐπὶ πολὺν χρόνον, ὅπως σὰς ἀπομακρύνω ἀπ' ἐμοῦ. Ὡσεὶ εἶχον μαντεύσῃ οἶαν ἐπίδρασιν θὰ εἴχετε ἐπ' ἐμοῦ, ἀπεστρεφόμενη ὑμᾶς ἄκρως, ἐκολακευόμενη μάλιστα πιστεύουσα ὅτι ἐδδελυσσόμην ὑμᾶς. Πλὴν φεῦ! τὸ τοιοῦτον οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἔρως ἐξωργισμένος μὴ δυνάμενος νὰ διαχυθῇ ἐλευθέρως. Μὲ εἴχετε κυριεύσῃ παρὰ τὴν θέλησίν μου. Ἡκολούθουν ὑμῖν διὰ τοῦ βλέμματός, διὰ τῆς σκέψεως, καὶ ἠχθόμην βλέπουσα ὑμᾶς τόσῳ ἀδιαφορὸν καὶ ψυχρόν. Ὁσάκις ἐτύγχανον εὐκαιρίας νὰ σὰς βλάψω, ἐδραττόμην αὐτῆς, τὸ γινώσκετε. Καὶ ὅτε αὕτη δὲν παρουσιάζετο, ἐφεύρισκον τοιαύτην. Ἡγωνιζόμην νὰ ἐγείρω φραγμοὺς μετὰ ὑμῶν καὶ ἐμοῦ. Πλὴν μεθ' ὅλα ταῦτα ἡγάπων ὑμᾶς παρὰ τὴν θέλησίν μου, καὶ εἰς ἐκάστην τοιαύτην ἰδιοτροπίαν μου, ἐβλεπον ἀναστατουμένην τὴν ὑπερηφάνειάν μου. Ὡ! τὸ ἡσθάνθη ὅτι ἡγάπων ὑμᾶς, ἤλπισα δὲ ὅτι καὶ ὑμεῖς με ἀγαπάτε, ὅτε ἐρρίφθητε μετὰ ὑμῶν καὶ τοῦ αὐθαδούς ἐκείνου μαρκησίου ἐν Ρώμῃ. Οἶας δὲ βασιάνους ὑπέστην ὅτε εἶδον ὅτι μετὰ τὴν μονομαχίαν ἐκείνην, ἐπιθυμεῖτε νὰ μὴ πιστεύω ὅτι διεκυβεύσατε τὴν ζωὴν ὑμῶν ὅπως με προστατεύσητε. Τότε, τὸ φίλτρον μετετράπη εἰς μῖσος, ἐπεβουλευόμην ὑμᾶς ἐπὶ τῇ περιφρονητικῇ ψυχρότητί σας καὶ λίαν ἐπόθουν νὰ ταπεινώσω τὴν ἀλαζόνα ὀφρὺν σας. Ἀλλ' ἡγάπων ὑμᾶς πάντοτε! Πέτρε, δὲν ἤθελον νὰ σὰς ἴδω εἰς τὴν οἰκίαν μου, ὁ κόμης μὲ ἠνάγκασε νὰ σὰς δεχθῶ, καὶ ὤθησεν ἀμφοτέρους ἡμᾶς πρὸ τοῦ κινδύνου ὑπεκύψαμεν. Αἱ! καὶ τίς ἤθελε σωθῇ;

— Τιμιώτεροι ἡμῶν ἄλλοι, εἶπε τραχέως ὁ Σεβεράκ.

Καὶ κατηφής, ἀποστρέφων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπ' αὐτῆς ἔμενε καθήμενος καὶ ὁμιλῶν περὶ φρικαλέων δυστυχιῶν. Ἡ Σάρρα παρ' αὐτῇ, διὰ τῶν ὠραίων ἀνευ χειρῶν χειρῶν τῆς, ἔπαιζε μετὰ κορσικοῦ τομωτάτου ἐγχειριδίου ἐν ἐβενίῳ ἐπαργύρῳ θήκῃ, ὅπερ ἔλαβεν ἐκ τῆς τραπέζης.

Ὁ Πέτρος, ἐν μανιώδει κινήσει, ἠγέρθη, καὶ ἀποσπᾶσας ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆς τὸ ὄπλον, ὅπερ ἔστρεφε μετὰ τῶν δακτύλων τῆς,

— Τί ἀπλούστατον πρᾶγμα τοῦ ν' ἀποθάνῃ τις οὕτω, δι' ἐνὸς μόνου πράγματος, ἀνέκραξε μὲ ὀφθαλμοὺς πλανωμένους.

Καὶ διηύθυνε τὴν ὀξεῖαν αἰχμὴν πρὸς τὸ στήθος του. Ἡ Σάρρα οὐδεμίαν ἐποίησε κίνησιν ὅπως τὸν ἀναχαιτίσῃ, ἀλλὰ προχωρήσασα πρὸς αὐτὸν πλήρης πόθου τοῦ συμμετασχεῖν τῆς τύχης αὐτοῦ,

— Ἔστω, εἶπε. Τότε ὅμως θ' ἀποθάνωμεν ἀμφοτέροι.

Ὁ Πέτρος ἔρριψε μακρὰν αὐτοῦ τὸ ἐγχειρίδιον τόσον βιαίως, ὥστε ἡ λεπίς ἐθραύσθη ἐπὶ τοῦ δαπέδου.

— Νὰ μὴ ἔχω λοιπὸν τὸ δικίωμα

οὐτε μετὰ θάνατον νὰ εἶμαι μόνος ; εἶπε μετ' ἀποθαρρύνσεως.

— Ὅχι, εἶπεν ἡ Σάρρα ἀξιοπρεπῶς, μοὶ ἀνήκετε, καὶ ἀγαπῶ ὑμᾶς πολὺ, ὥστε δὲν συναινῶ εἰς τὸν χωρισμὸν ὑμῶν, ἔστω καὶ ἐν τῷ τάφῳ.

Ἐγένετο σκεπτικῇ.

— Παρατηρήσατε ἐν τούτοις οἷα παρὰ-δοξος ἀσυνέπεια εἶναι ἡ ὑμετέραι ἐξηκολούθησε. Μὲ καθικετεύετε ὅπως φεισθῇ τῆς ἡσυχίας τοῦ συζύγου μου, καὶ πράττετε πᾶν ὅ,τι δύνασθε νὰ τὴν ταραξήτε. Βαίνετε εἰς τὰ ἄκρα μετὰ ζωηρότητος ὅ-λως παραλόγου. Σκέπτεσθε κατ' ἀρχὰς ν' ἀναχωρήσητε. Ποίαν σπουδαιότεραν αἰτίαν ὑπονοίᾳς δύνασθε νὰ παράσχητε τῷ κόμητι ; Κατόπιν, ἐν παραφορᾷ φρε-νητiasεως, θέλετε νὰ φονεuthῇτε. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ μοὶ ὁμιλήτε περὶ φρονήσεως, ὡς ἐπράττετε προηγουμένως, ἔπρεπε νὰ μὲ αἰτήτε συμβουλὰς.

— Εἰσθε, βλέπω, ἀρκούντως ἐπιδεξία καὶ ἐχέφρων, εἶπεν ὁ Πέτρος πικρῶς, γι-νώσκετε δὲ πάντοτε νὰ σταθμίζετε καλῶς.

— Ζητεῖτε νὰ μὲ προσβάλητε, ἀλλὰ παρ' ὑμῶν τὰ πάντα δύναμαι νὰ ὑποφέρω, ἐπανέλαβεν ἡ Σάρρα, ἄλλως τε ἔχετε δι-καιον, ἀγωνίζομαι νὰ σταθμίσω καλῶς ὅ-πως κατορθώσω ν' ἀσφαλίσω τὴν ὑμετέ-ραι ἀταραξίαν καὶ τὴν χαράν μου. Ναί ! ἔνεκα τοῦ πρὸς ὑμᾶς ἔρωτός μου εἶμαι ἐ-πιδεξία καὶ ἐχέφρων. Μὴ ταραττεσθε. Δὲν εἶμαι λίαν ἀπαιτητικῇ. Νὰ βλέπω ὑμᾶς μόνον, ν' ἀκούω τῆς φωνῆς σας, νὰ γι-νώσκω ὅτι δὲν εἰσθε μακρὰν, καὶ ὅτι δύ-ναμαι ν' ἀνυψωμαι ἐνίοτε ἀπέναντι ὑμῶν, τοῦτο εἶναι τὸ μόνον, ὅπερ ποθῶ. Ὁ ἔρω- μου θὰ εἶναι σιγηλὸς καὶ ἡ εὐδαιμονία μου κεκρυμμένη. Εἶναι λοιπὸν τοῦτο τό-σον ἀλγεινόν, τόσῳ ἐγκληματικόν ; Καὶ τίς θὰ τὸ γινώσκει ;

— Ἡμεῖς ! ἀνέκραξεν ὁ Πέτρος. Ἡ αἰ-δὼς ὑμῶν εἶναι λοιπὸν ὅλως ἐξωτερικῇ, καὶ θὰ ἡσθάνεσθε αἰσχύνην μόνον πρὸ τῶν ἄλλων ; Ἀλλὰ νὰ ἐρυθρίξ τις δι' ἐαυτὸν, πρὸ τῶν ἰδίων του ὁμμάτων, νὰ ἐκτιμᾶται παρὰ τῶν ἄλλων, ἐκτὸς παρ' ἐαυτοῦ, δὲν εἶναι ἡ χειρίστη τῶν τιμωριῶν. Τέλος, ἐ-πειδὴ τὸ σφάλμα ἔσται καλῶς κεκρυμ-μένον, ἔσται μᾶλλον συγγνωστόν ; Θὰ εἶ-μαι ἀγνωστος κλέπτης, ἰδοὺ τὸ πᾶν, ἀλλὰ μήπως παῦμα τοῦ κλέπτειν ; Ἀνήκετε εἰς ἐκεῖνον οὐ φέρετε τὸ ὄνομα.

Ἡ Σάρρα ἠρυθρίασέ πως.

— Φέρω τὸ ὄνομά του, εἶναι ἀληθές... Ἀλλ' ὅσον ὅτι τῷ ἀνήκω...

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας, ἀκτίς ἐφώτισε τὸν φρικαλέον ζόφον, ἐνῶ διεμάχετο ὁ Σε-βεράκ. Ἐπίστευσεν εἰς δυνατὴν τινα ἐλά-φρυνσιν τοῦ σφάλματός του. Τὸ πρόσωπόν του προῦδωκε τόσῳ προφανῶς τὴν ἀνακού-φισιν τῆς τετρωμένης καρδίας του, ὥστε ἡ Σάρρα ὡς ἔμπειρος στρατηγὸς μαντεύ-ουσα τὴν ἀκριβῆ στιγμήν, καθ' ἣν πρέπει νὰ προσβάλλῃ προησθάνθη τὴν νίκην.

— Ἡδύνατο νὰ ἐλπίζῃ ὅτι θὰ εἶχεν ἐν ἐμοὶ ἄλλο τι ἢ θυγατέρα ; προσέθηκε.

— Ἡρᾶτο ὑμῶν ὅμως ; εἶπεν ὁ Σεβε-ράκ ἀναλαβὼν ἐκ τῶν ἀμφιβολιῶν του.

— Οἱ ἄνδρες δὲν ποιοῦσι πολλὰς πα-ραχωρήσεις ὅταν εἶναι ἐρωτόληπτοι ; ἀ-πεκρίνατο μετὰ φιλαρεσκείας. Ἡμῖν ἐλευ-θέρα, πλουσία, εὐδαίμων δὲν ἤμην πλέον κόρη, ἤμην εἰκοσιεξ ἑτῶν... Ἐὰν ὁ κόμης δὲν ἐκάμπετο ὑπὸ τῆς ἰδιοτρο-πίας μου ἡδυνάμην νὰ τὸν ἀπωθήσω.

— Ἀ ! καὶ διατί συνεζεύχθητε αὐτόν ; ἐτονθόρυσεν ὁ Πέτρος.

Ἡ Σάρρα ἐπήδησε πλησίον του καὶ λαβὼν τὴν χεῖρά του, ἦν ἐσφιγγεν εἰς τὰς ἰδίας,

— Τίς οἶδε τί ἐνυπάρχει ἐν τῷ βάθει τῆς γυναικείας καρδίας ; εἶπε δι' αἰνιγ-ματικοῦ ὅρους. Ἴσως ἴνα δυνήθῃ νὰ προσοικειωθῇ ὑμᾶς στενότερον.

Ἡδὴ ὁ Πέτρος δὲν συνεζήτην πλέον. Τὸ τῆς Σάρρας θέλητρον ἐνήργει ἀνευ ἀντιστάσεως. Ἡ ἡδεῖα αὐτῆς φωνὴ εἶχε ναρκώσῃ τὴν θέλησιν ἐκείνου, ὃν ἤθελε νὰ κατακτήσῃ. Ἐκυψε πρὸς αὐτόν, καὶ τῷ ὁμίλει ἤδη χαμηλοφώνως εἰς τὸ οὖς, με-θύουσα αὐτόν διὰ τοῦ γοητευτικοῦ ἀρώ-ματός της, θερμαίνουσα αὐτόν διὰ τῆς ἡδυπαθοῦς θερμότητός της, περιβάλλουσα αὐτόν διὰ τῆς μαγικῆς χαριτός της.

Καὶ ὁ Πέτρος ἔτοιμος ἦδη ὦν νὰ ἐμ-πλακῇ εἰς τὰς πλεκτάνας ταύτας, ἐσυν-θηκολογεῖ μετὰ τῆς συνειδήσεώς του.

Ἡ τιμιότης κατεδικάσθη εἰς σιγὴν ὑπὸ τῆς ἀπολαύσεως. Ὁ αἰσθητικὸς ἔρω-ς, ἐξαφθεὶς ὑπὸ τῆς ἐπαφῆς τοῦ προκλητι-κοῦ τούτου πλάσματος, ἤρξατο καίων τὸ αἷμα καὶ συνταράττων τὸ λογικόν του. Αὕτη δέ, ἀπληστος νὰ νικήσῃ τὰς ἀντι-στάσεις, ἄς συνήντησεν ἀνέπτυσεν ἅπασαν τὴν ἰσχὺν τῶν θελήτρων της. Κατάρ-θωσε νὰ περιπτυχθῇ αὐτόν σφιγκτὰ ἐν ταῖς ἀγκάλας αὐτῆς.

Τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὤμου βε-λοῦσα, τὴν δὲ χρυσόξανθον κόμην παρὰ τὰ χεῖλη του θέισα, ἐτονθόρυσεν δι' ἡδυ-παθοῦς φωνῆς, ἥτις διήρχετο ὡς πνοὴ διὰ τοῦ τραχήλου τοῦ Πέτρου.

— Ναί, σὲ ἡγάπησα πάντοτε. Πρὸ τοῦ νὰ σὲ γνωρίσω, σὲ ἀνέμενον καὶ οὐδεὶς ἡδυνήθη νὰ μοὶ ἀρέσῃ. Ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον σὲ εἶδον, μὲ κατέκτησας παρὰ τὴν θέλη-σίν μου ν' ἀντισταθῶ, κατέλαβες τὸν νοῦν μου, ἐπλήρωσας τὴν καρδίαν μου. Σὲ ἡγά-πων ἐν ὀνείροις. Ἐν αὐτοῖς δὲν μοὶ ἀντί-στασο ἦτο ἀγαθός. Οἱ ὀφθαλμοὶ σου εἶ-χον τρυφερὰ βλέμματα, τὰ δὲ χεῖλη σου μαλακὰ φιλήματα. Ἀ ! ἦτο μέθη ἐκείνη ! ἔκτασις ! Πλὴν φεῦ ! ἐν ἐξεγέρσει, σ' ἐπα-νεύρισκον ζοφερόν καὶ ψυχρόν. Ἀχ ! τί ὑπέφερον, καὶ πρέπει νὰ λησμονήσω, λέ-γεις ; Τὰ θελξικάρδια ἐκεῖνα ὄνειρα, μὴ δὲν θέλεις ν' ἀποβῶσι πραγματικότης ; Μὴ θὰ μ' ἀπωθῇς πάντοτε ; Μὴ θὰ μ' ἀ-ποδιώξῃς τῶν ἀγκάλων σου ; Ὡ ! ποίαν ἡδονὴν αἰσθάνομαι νῦν, παρὰ τὴν καρδίαν σου ;... Τήρησόν με, σὲ παρακαλῶ ! ποίη-σόν με ὅ,τι θέλεις, ἀρκεῖ νὰ εἶμαι ἰδική σου... Σὲ λατρεύω ! Δὲν θὰ μὲ ἀγαπήσῃς λοιπὸν ;

Καί, ταχεῖς ὑπὸ τῆς ζεούσης τῆς Σάρ-ρας πνοῆς, δηχθεὶς τὴν καρδίαν ὑπὸ μα-νιώδους πειρασμοῦ, μαγευθεὶς, νικήθεῖς,

ὁ Πέτρος δὲν ἔσχε πλέον τὴν ἰσχὺν ν' ἀ-ποκριθῇ. «Ὀὐχί».

[Ἐπεται συνέχεια].

Ι. Π. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΞΕΔΟΘΗ, ΕΞΕΔΟΘΗ, ΕΞΕΔΟΘΗ

ΠΛΟΥΣΙΟΝ

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΩΤΑΤΟΝ, ΚΟΜΨΟΝ, ΕΥΘΗΜΟΝ, ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΟΝ

ΩΣ ΠΑΝΤΟΤΕ

Κ. Φ. ΣΚΟΚΟΥ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ 1891 ΕΤΟΥΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΚΑΙ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

(ΕΤΟΣ 5')

Σύγκειται ἐκ 480 πυκνῶν σελίδων, καλλιτε-χνικωτάτων, εἰς ἀσεικνίζεσθαι ἐν σμικρῇ ἢ φιλολο-γικῇ καὶ κοινωνικῇ φυσιογνωμίᾳ τοῦ ἔτους. — Κο-σμεῖται δι' 60 λαμπρῶν εἰκόνων φωτοτυπικῶν, ἐπίτηδες κατασκευασθέντων ἐν Λειψία καὶ Παρίσις. — Περιέχει ὑπὲρ τὰ 100 ἄρθρα καὶ διατριβάς, ἀρί-στης ἐκλογῆς, ἥτοι : διηγήματα, ἡθογραφίας, ποιήσεις, ἱστορικά καὶ ἐπιστημονικὰς δια-τριβάς, καλλιτεχνικὰς μελέτας, δράματα, διαλογὰς, χαρακτήρας, κοινωνικὰς σελίδας ἐκ τοῦ συγχρόνου βίου, φιλολογικὰ παίγνια, λε-πτὰ καὶ φαιδρὰ σατύρας ἐπικαίρους, ἐπι-γράμματα, σκαλαθύρματα, γρωμικά, βιογρα-φικὰς σημειώσεις, ἀνέκδοτα, γελοιογραφικὰς παραστάσεις, κλπ. κλπ. — Συνεργάζεται ὑπὲρ τοῦς 80, πάντες σχεδὸν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐν Ἑλ-λάδι συγχρόνου λογοτεχνίας. — Περιέχει 8' ἐπὶ πλέον καὶ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΝ τοῦ 1891

ἥτοι λαμπρὰς προσωπογραφίας καὶ βιογραφίας σχετικὰς τῶν διαπρεπεστέρων ἐν τῇ πολιτείᾳ, τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τοῖς γράμμασι συγχρόνων ἑλλήνων.

Εἰς τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Σκόκου συγκεντροῦ-ται ὅλη ἡ χάρις καὶ ἡ σπινθηρίζουσα εὐφυΐα τῆς συγ-χρόνου φιλολογικῆς παραγωγῆς. Οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἑλλήνες, διερχόμενοι τὰς 450 χαριεστάτας σελίδας τοῦ «Ἡμερολογίου» τοῦ κ. Σκόκου, ἀνευρίσκουσιν ἐν σμικρῇ τὴν φιλολογικὴν καὶ κοινωνικὴν φυσιογνωμίαν τοῦ ἔτους.

ΤΙΜΑΤΑΙ

Διὰ τοῦς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ :

Χαρτόδετον φρ. 4 — Χρυσόδετον φρ. 8.

Διὰ τὰς ἐπαρχίας :

Χαρτόδετον φρ. 3,50. — Χρυσόδετον φρ. 4,50

Ἡ Διεύθυνσις τῶν Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημά-των χάριν τῶν ἀπανταχοῦ ἀναγνωστῶν τῆς ἀναδεχί-ται νὰ ἀποστέλλῃ ἀσφαλῶς καὶ ταχέως τὸ Ἡμερολό-γιον τοῦ κ. Σκόκου, εἰς πάντα ἐμβάζοντα πρὸς αὐτὴν τὸ ἀντίτιμον.

ΚΟΜΨΟΤΑΤΟΙ

ΚΑΙ

ΕΥΘΗΝΟΤΑΤΟΙ

ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΑΙ

ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ

Εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς «ΚΟΡΙΝΝΗΣ»

Ὁδὸς Προαστείου ἀρ. 10.